

Tutkimusosio

Kansalaiset koronauutisoinnista: Tiedotusvälineet toimivat vastuullisesti, mutta jahtaavat turhan paljon sensaatioita

Enemmistö suomalaisista katsoo, että tiedotusvälineet toimivat koronaa koskevissa asioissa vastuuntuntoisesti (56 %) sekä antavat kiitosta ja suitsutusta epidemian hillitsemisessä silloin kun on aihetta (53 %). Tämä käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön kansalaistutkimuksesta. Valtaosa väestöstä torjuu sen, että media vähätelisi koronan vaarallisuutta ja merkitystä (76 %). Kolme neljästä (73 %) on taipuvainen tyrmäämään väitteen, jonka mukaan tiedotusvälineet antaisivat liiaksi ruutuaikaa ja palstatilaa terveydenhuollon asiantuntijoille. Enemmistö kiistää myös sen, että media paisuttelisi koronatauti maassamme (61 %) tai hyökkäisi aiheettomasti päättäjiä vastaan (57 %).

Vaikka median koronauutisointiin suhtaudutaan varsin ymmärtävästi ja myötämielisesti, niin tämä ei suinkaan tapahdu ilman soraääniä. Tiedotusvälineiden toiminnassa koetaan olevan myös heikkoja kohtia. Enemmistö (59 %) katsoo tiedotusvälineiden jahtaavan turhan paljon sensaatioita ja puutteita. Lisäksi joka toinen (51 %) on sitä mieltä, että tiedotusvälineet käsittelevät liiaksi koronaa koskevia asioita verrattuna muihin yhteiskunnan ongelmiin.

Osa väitteistä oli sellaisia, joissa kansalaisten mielipiteet polarisoituivat vahvasti. Enemmän kuin kaksi viidestä (44 %) uskoo, että tiedotusvälineet toimivat vallan vahtikoirana myös koronaa koskevissa asioissa. Kaksi viidestä (38 %) on epäuskoinen. Enemmän kuin kaksi viidestä (43 %) arvioi median lietsovan perusteettomasti paniikkimielialaa väestön keskuudessa. Joka toinen (50 %) kumoaa tällaisen argumentin.

Nuorten mielestä media lietsoo perusteettomasti paniikkimielialaa väestön keskuudessa

Miehet suhtautuvat eräiltä osin naisia kriittisemmin median toimintaan koronaa koskevissa asioissa. Miehet ovat naisia vakuuttuneempia, että tiedotusvälineet paisuttelevat ja liioittelevat koronatauti maassamme, käsittelevät liiaksi koronaa koskevia asioita verrattuna muihin yhteiskunnan ongelmiin, eivät uskalla kyseenalaistaa koronaa koskevia päätöksiä edes silloin kun aihetta olisi sekä toimivat päättäjien tahdottomana ja nöyränä viestien välittäjänä.

Näkemykset ovat eräiltä osin sidoksissa arvioitsijan ikään. Nuoret, 18–30-vuotiaat, ovat keskimääräistä varmempia, että media lietsoo perusteettomasti paniikkimielialaa väestön keskuudessa ja liioittelee koronatauti maassamme.

Perussuomalaisten tukijat antavat medialle tukkapölyä

Puoluekanta on yhteydessä suhtautumiseen tiedotusvälineiden koronaviestintään, etenkin kun tarkastellaan poikkeamia väestön keskiarvosta. Hallituspuolueiden kannattajilla on taipumusta nähdä median hyökkäilevän aiheettomasti päättäjien kimppuun ja antavan liiaksi

tilaa elinkeinoelämän sanomalle. Oppositioapuolueiden tukijat uskovat, että tiedotusvälineet eivät tohdi kyseenalaistaa koronaa koskevia päätöksiä ja arvioivat median toimivan päättäjien tahdottomana viestien välittäjänä. Opposition kannattajat epäilevät tiedotusvälineiden myös kaventavan opposition mahdollisuuksia esittää näkemyksiä.

Perussuomalaisten kannattajat suhtautuvat median toimintaan korona-asioissa selvästi keskimäärää varauksellisemmin. He ovat alttiita näkemään tiedotusvälineet päättäjien nöyrytelijöinä, paisuttelevan koronatautia maassamme ja käsittelevän liiaksi koronaa koskevia asioita verrattuna muihin yhteiskunnan ongelmiin.

SDP:n ja vasemmistoliiton kannattajat poikkeavat muista siinä, että heidän mielestään tiedotusvälineet antavat liiaksi tilaa yrityselämän asiantuntijoiden viesteille ja sanomalle. Heille on ominaista myös ajatella, että media hyökkää aiheettomasti päättäjiä vastaan.

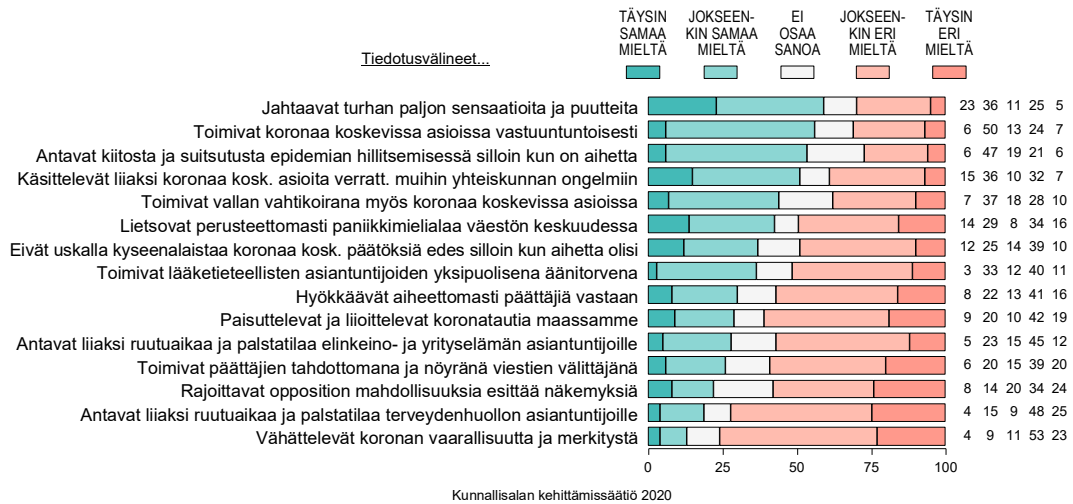
Kokoomuksen kannattajat arvostelevat tiedotusvälineitä opposition äänen tukahduttamisesta. Toisaalta kokoomuksen tukijat antavat tiedotusvälineille kehuja vastuullisuudesta koronauutisoinnissa. Keskustan tukijat uskovat muita useammin, että media toimii lääketieteellisten asiantuntijoiden yksipuolisena äänitorvena. Vihreiden tukijoille on varsin tunnusomaista arvostella mediaa sensaatioiden jahtaamisesta ja paniikkimielialan lietsomisesta.

Tutkimuksen toteutus. Syksyn 2020 Ilmapuntari-tutkimuksessa selvitettiin yleisellä tasolla käsityksiä koronavirusta koskevasta uutisoinnista ja sisällöistä maamme tiedotusvälineissä. Moniosaisessa kysymyssarjassa vastaajien tuli arvioida erilaisia luonnehdintoja ja väitteitä sen mukaan, kuinka hyvin tai huonosti ne vastaavat hänen henkilökohtaista näkemystään tiedotusvälineiden toiminnasta koronavirusta koskevissa asioissa.

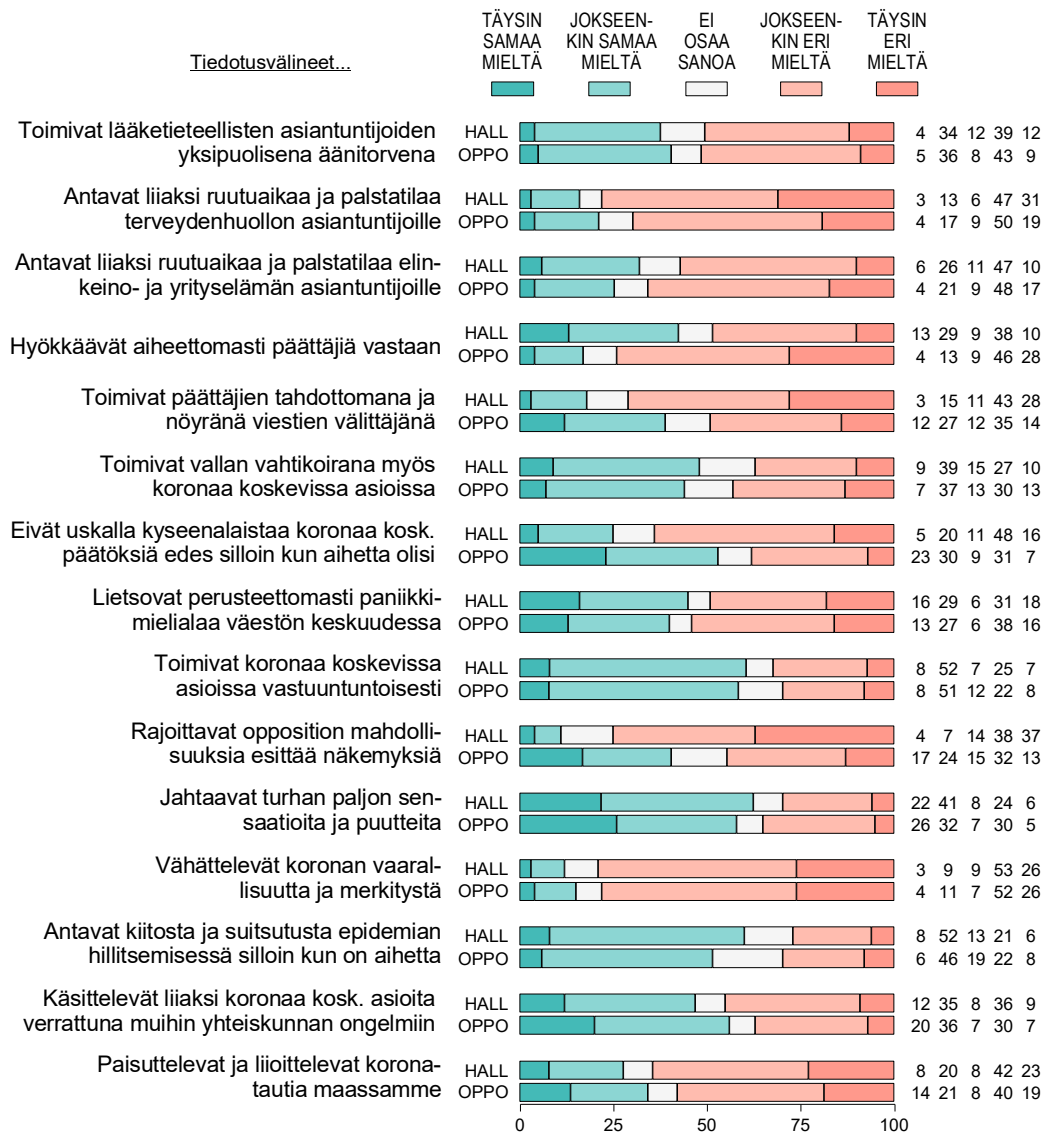
KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 11. –16.9.2020. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1 039. Vastajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, p. 0400-570087.

Kuvio 3. JOS AJATTELEE KORONAVIRUSTA KOSKEVAA UUTISOINTIA JA SISÄLTÖJÄ MAAMME TIEDOTUSVÄLINEISSÄ/ MEDIASSA, NIIN MISSÄ MÄÄRIN SAMAA TAI ERI MIELTÄ ON SEURAAVIEN VÄITTEIDEN KANSSA (%).

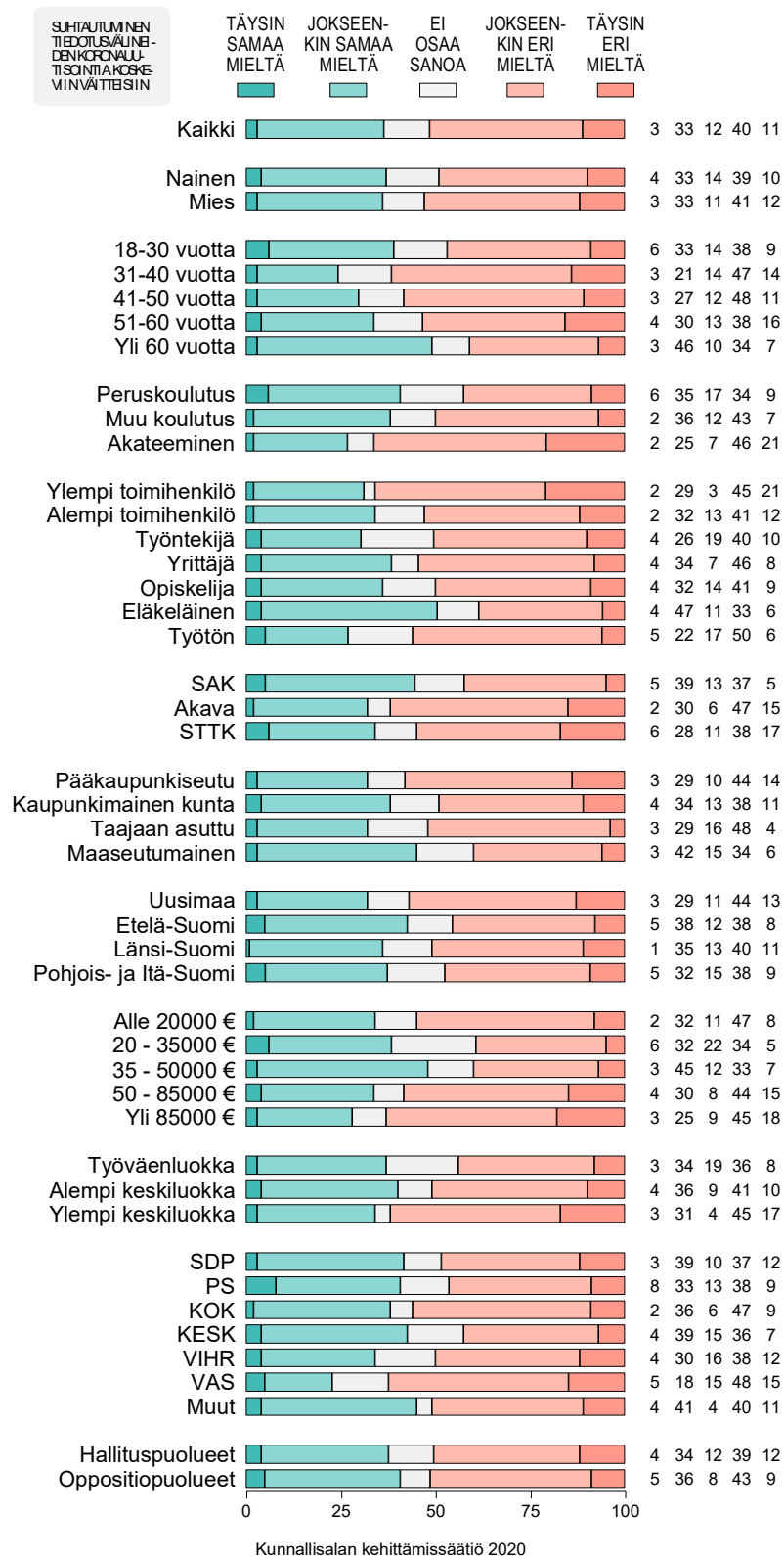

Kuvio 3h. SUHTAUTUMINEN TIEDOTUSVÄLINEIDEN KORONAUUTISOINTIA KOSKEVIIN VÄITTEISIIN: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

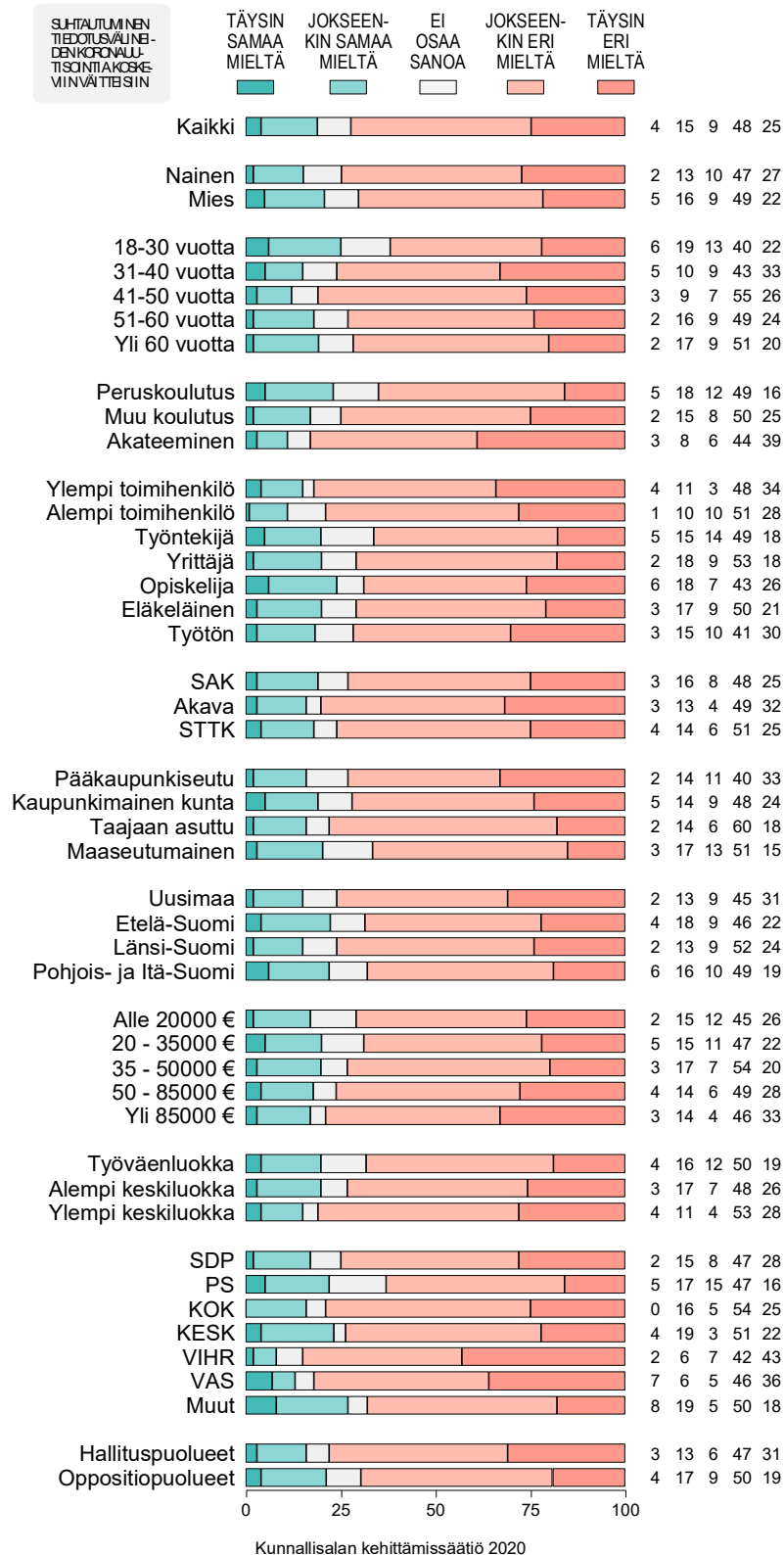

Kunnallisan kehittämissäätiö 2020

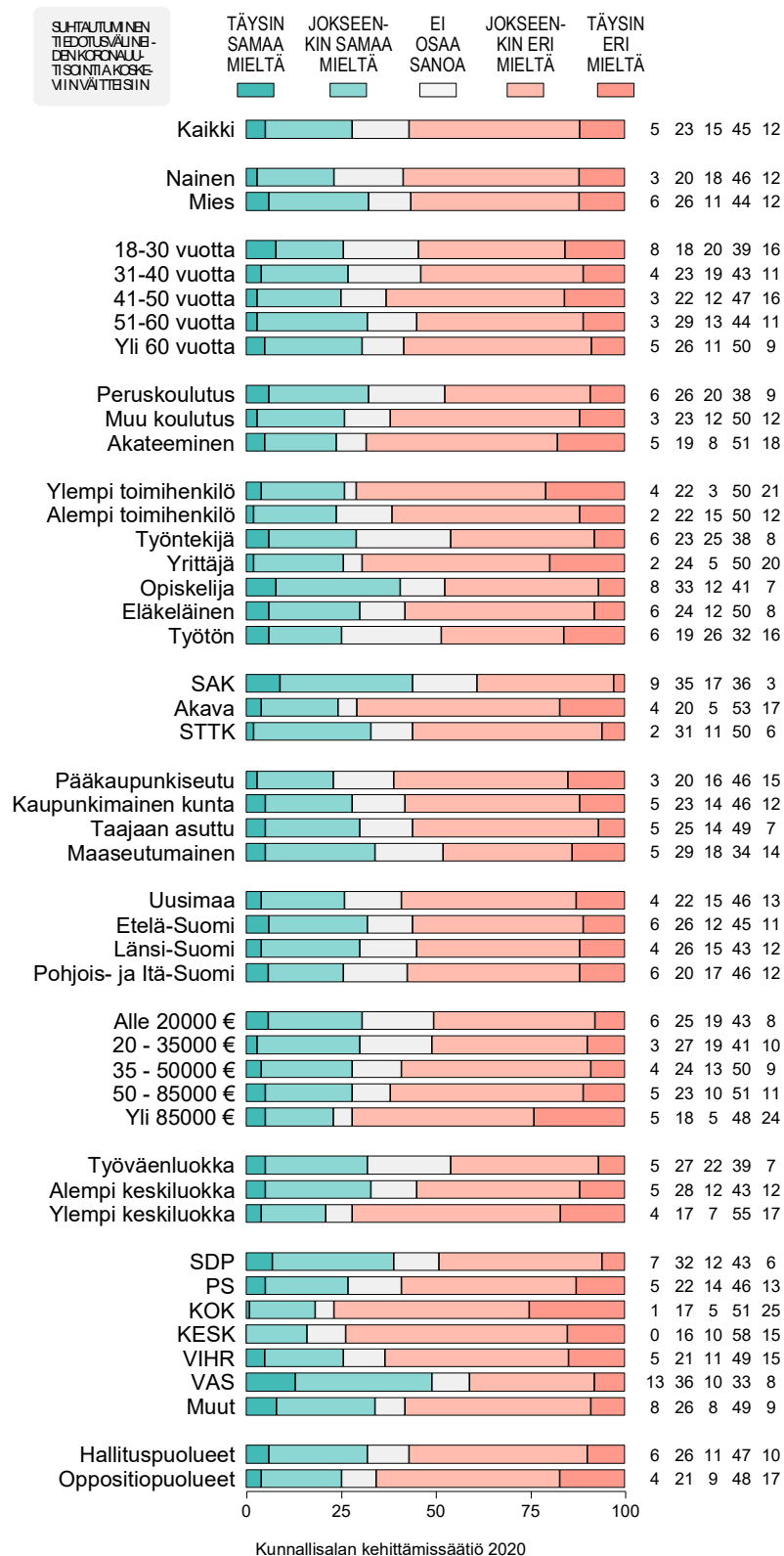
Kuvio 3-1. "Toimivat lääketieteellisten asiantuntijoiden yksipuolisena äänitorvena" (%).

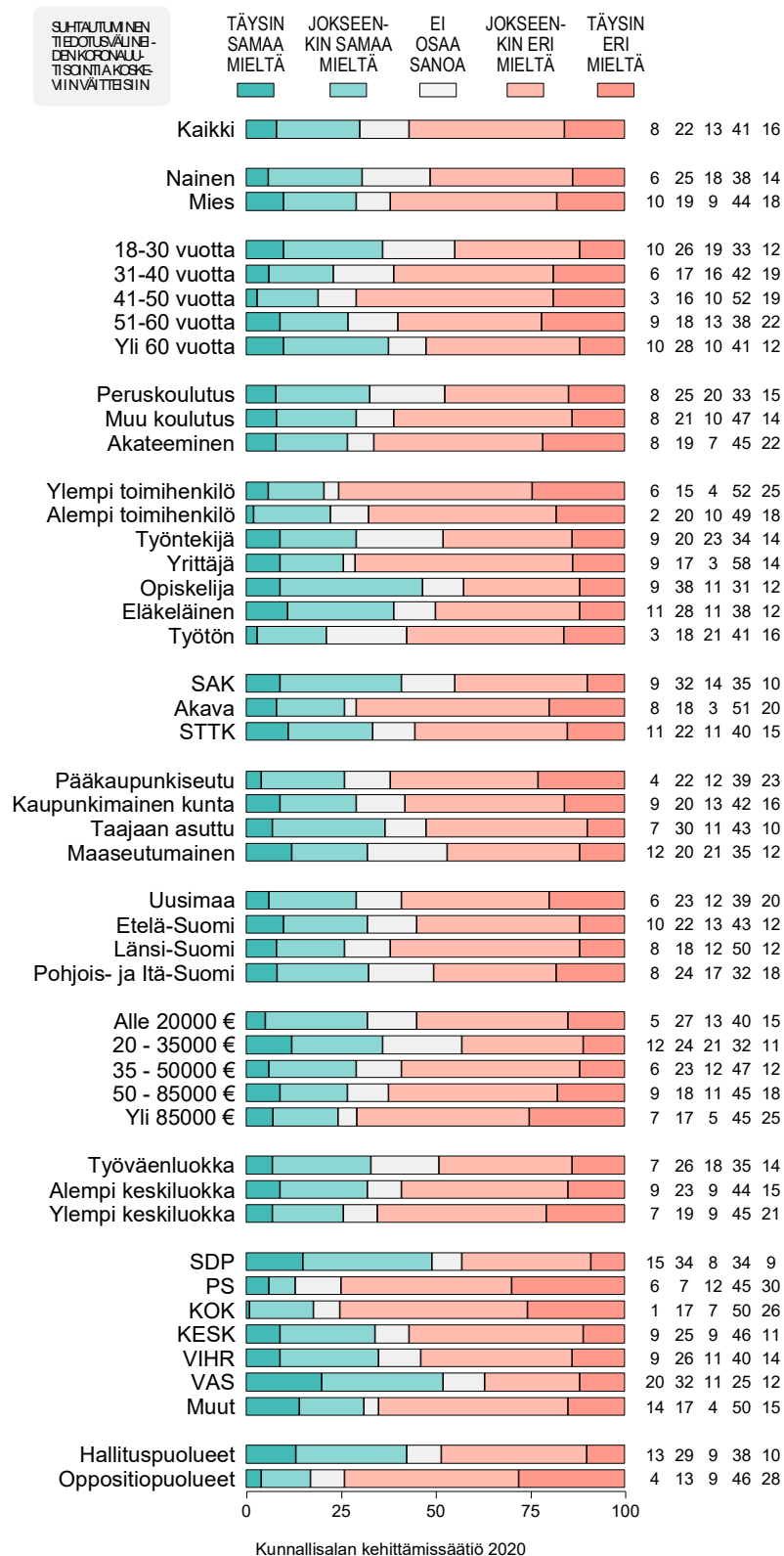
Kuvio 3-2. "Antavat liiaksi ruutu-aikaa ja palstatilaa terveydenhuollon asiantuntijoille" (%).

Kuvio 3-3. "Antavat liiaksi ruutu-aikaa ja palstatilaa elinkeino- ja yrityselämän asiantuntijoille" (%).

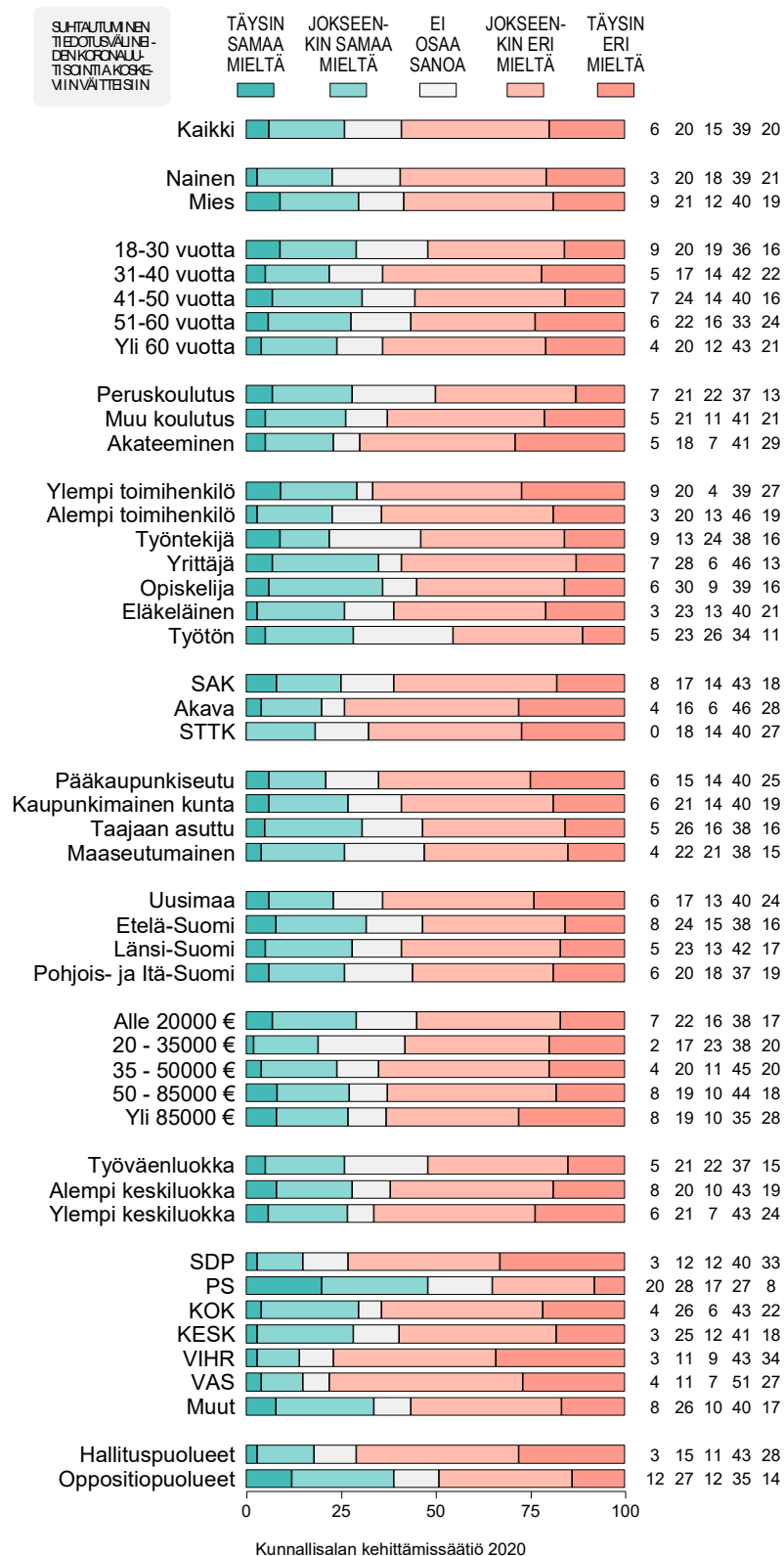

Kuvio 3-4. "Hyökkäävät aiheettomasti päättäjiä vastaan" (%).

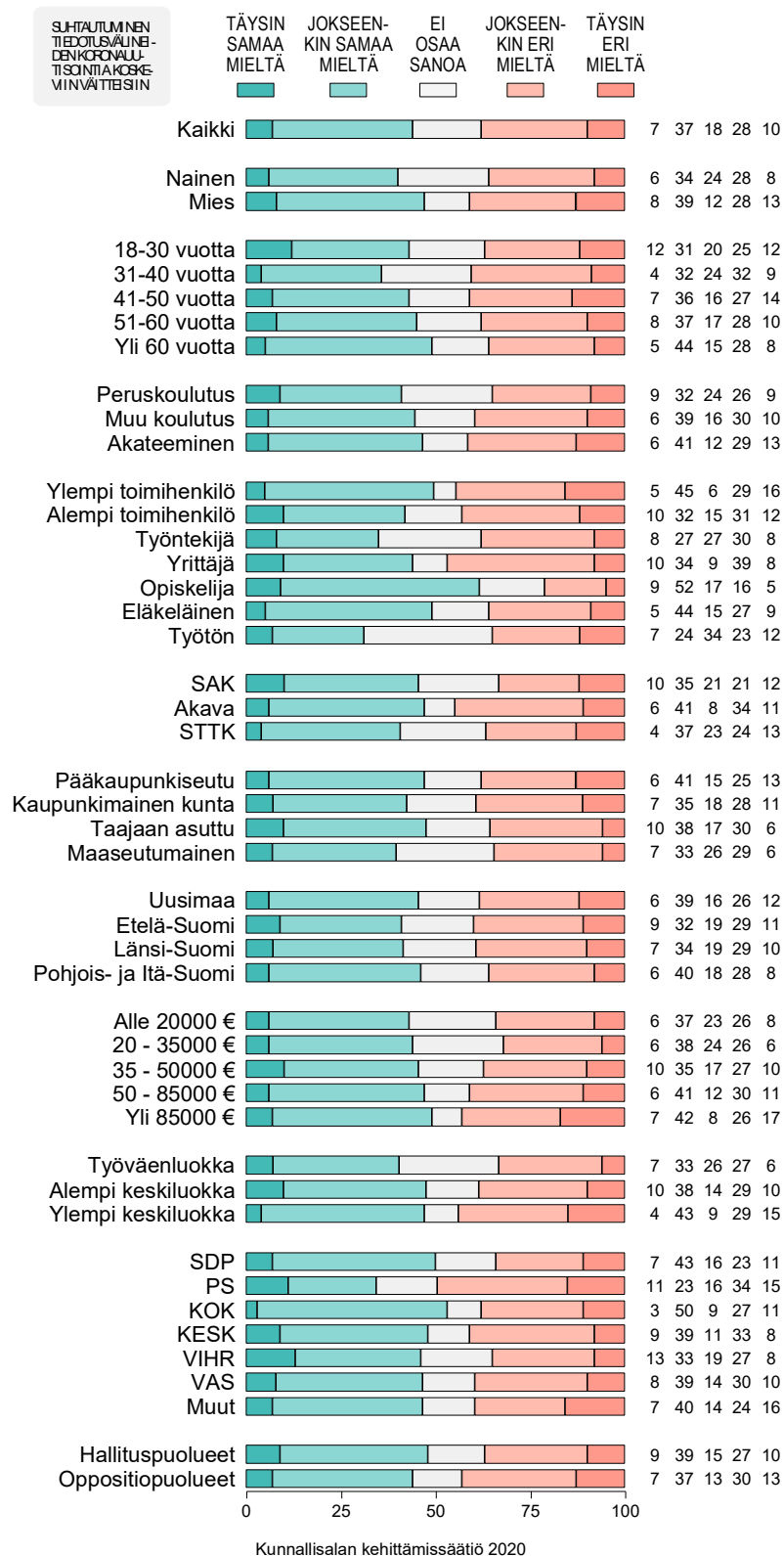

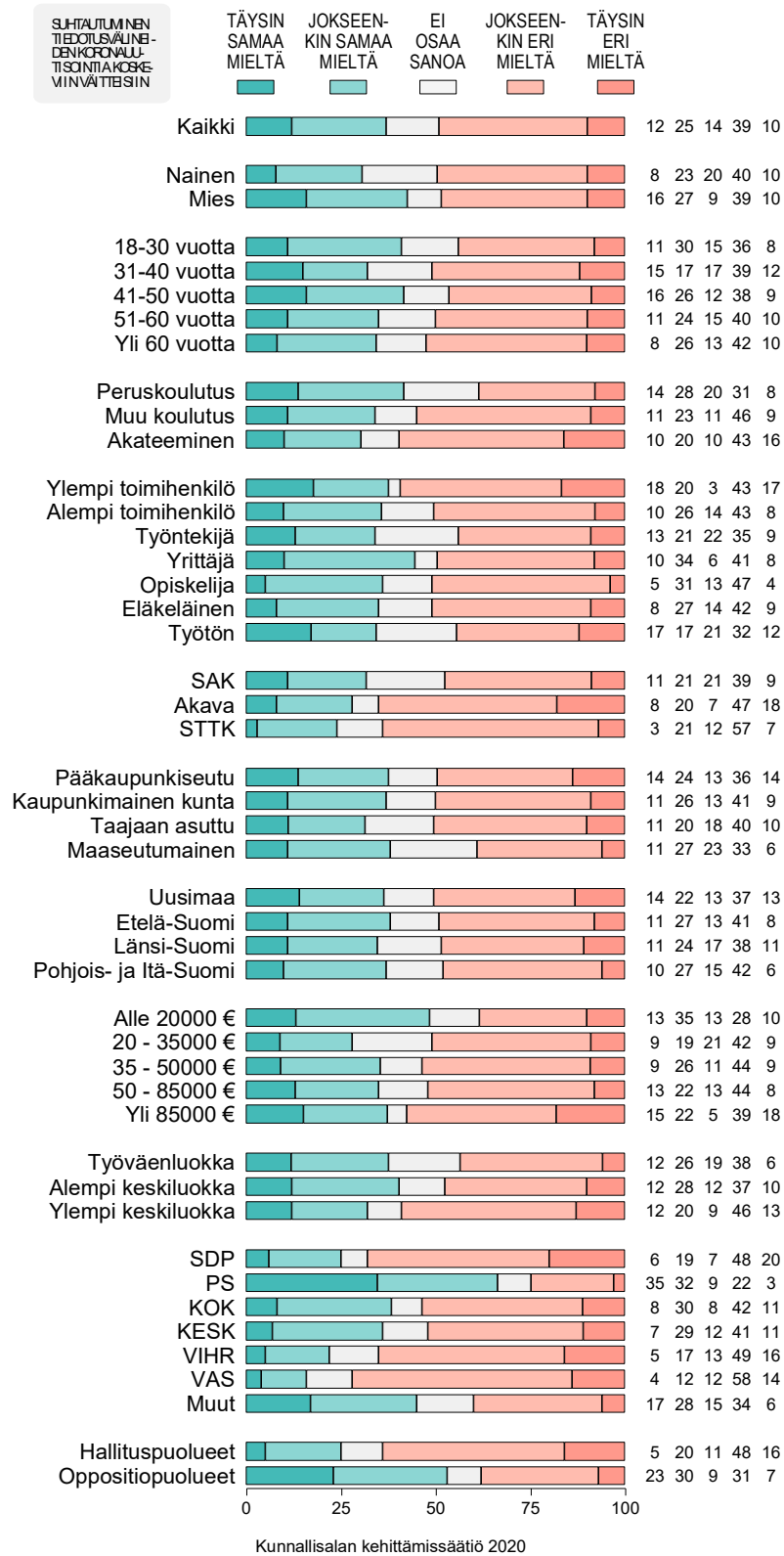
Kuvio 3-5. "Toimivat päättäjien tahdottomana ja nöyränä viestien välittäjänä" (%).

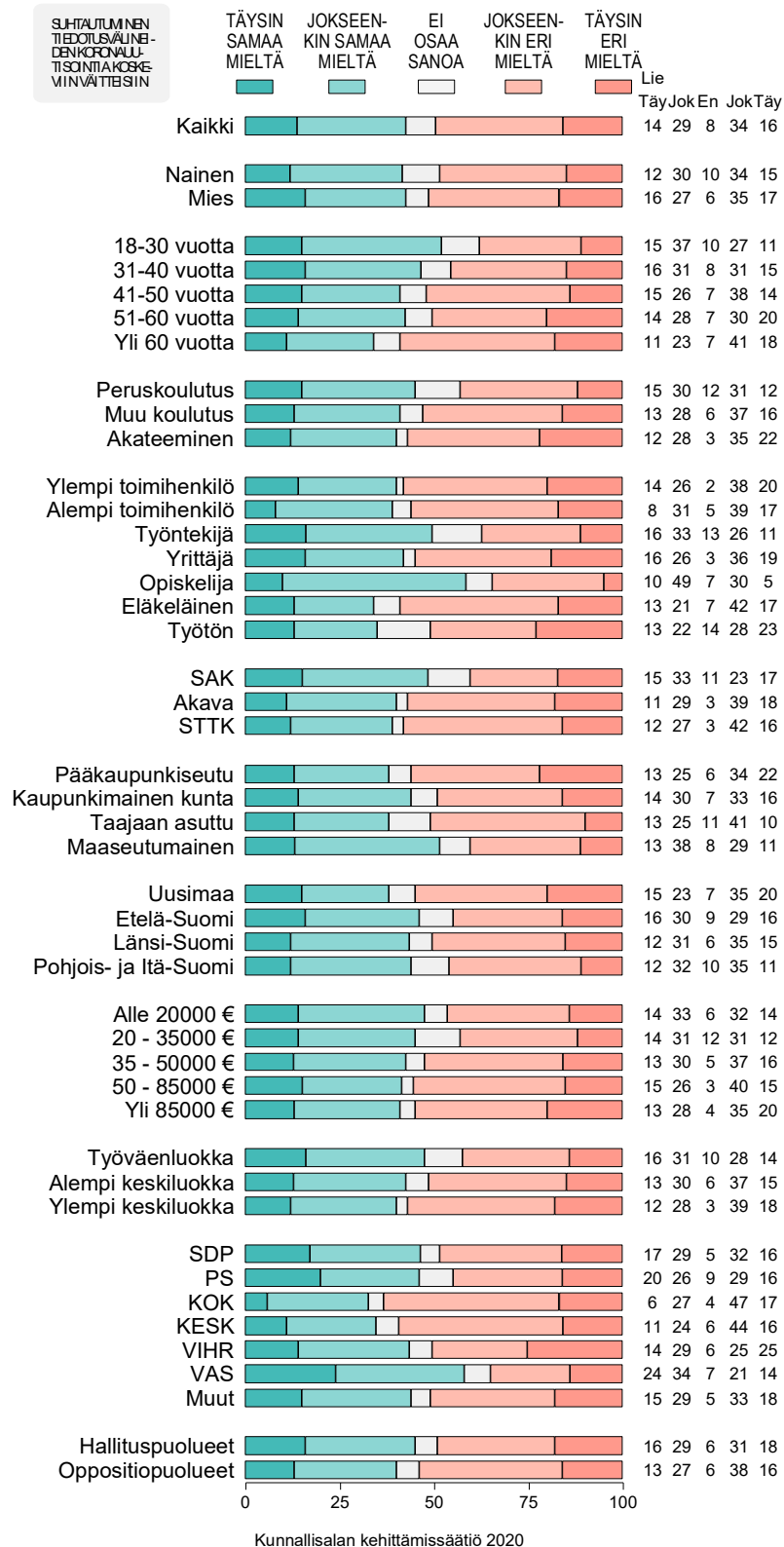
Kuvio 3-6. "Toimivat vallan vahtikoirana myös koronaa koskevissa asioissa" (%).

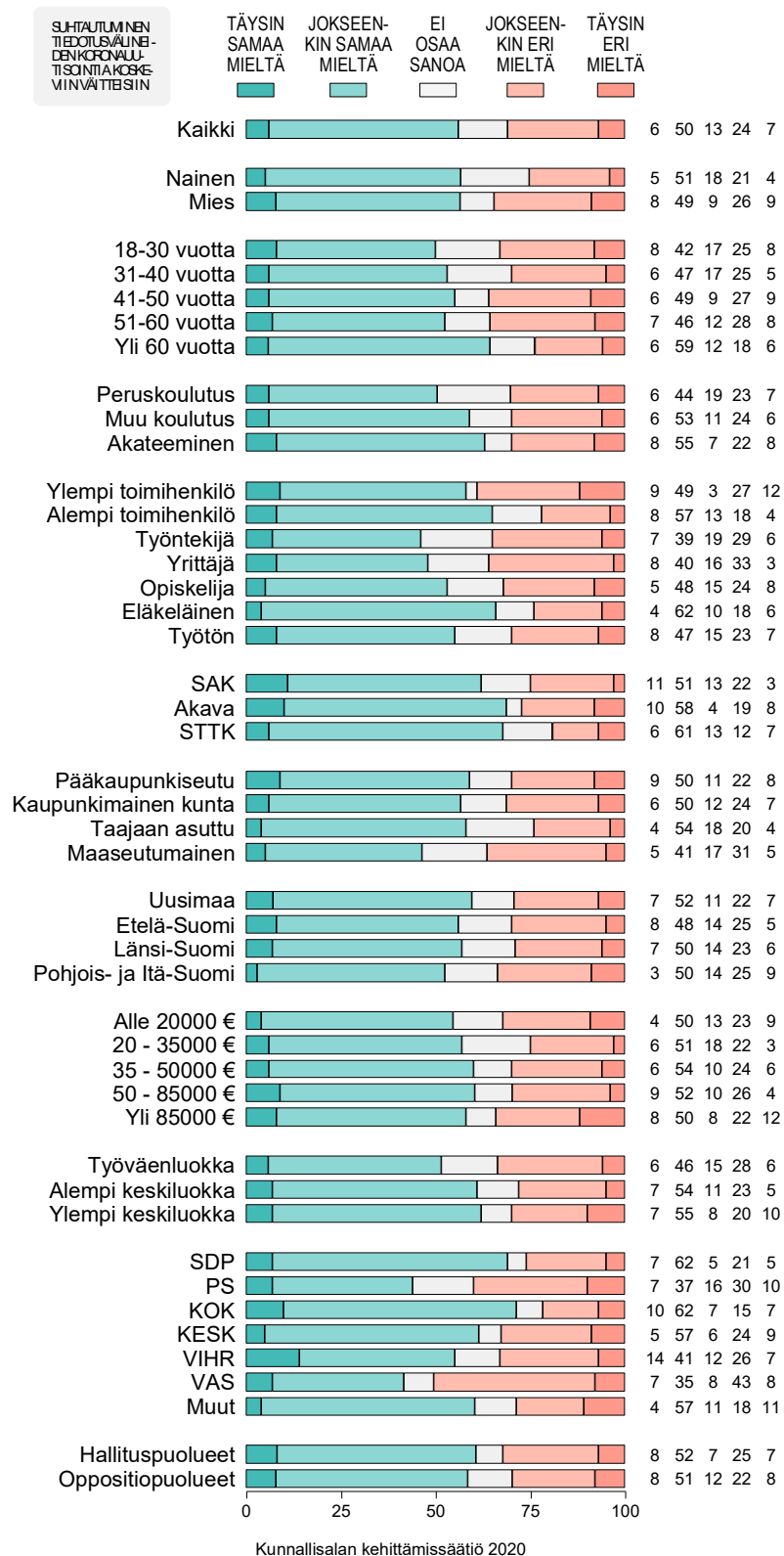
Kuvio 3-7. "Eivät uskalla kyseenalaistaa koronaa koskevia päätöksiä edes silloin kun aiheetta olisi" (%).

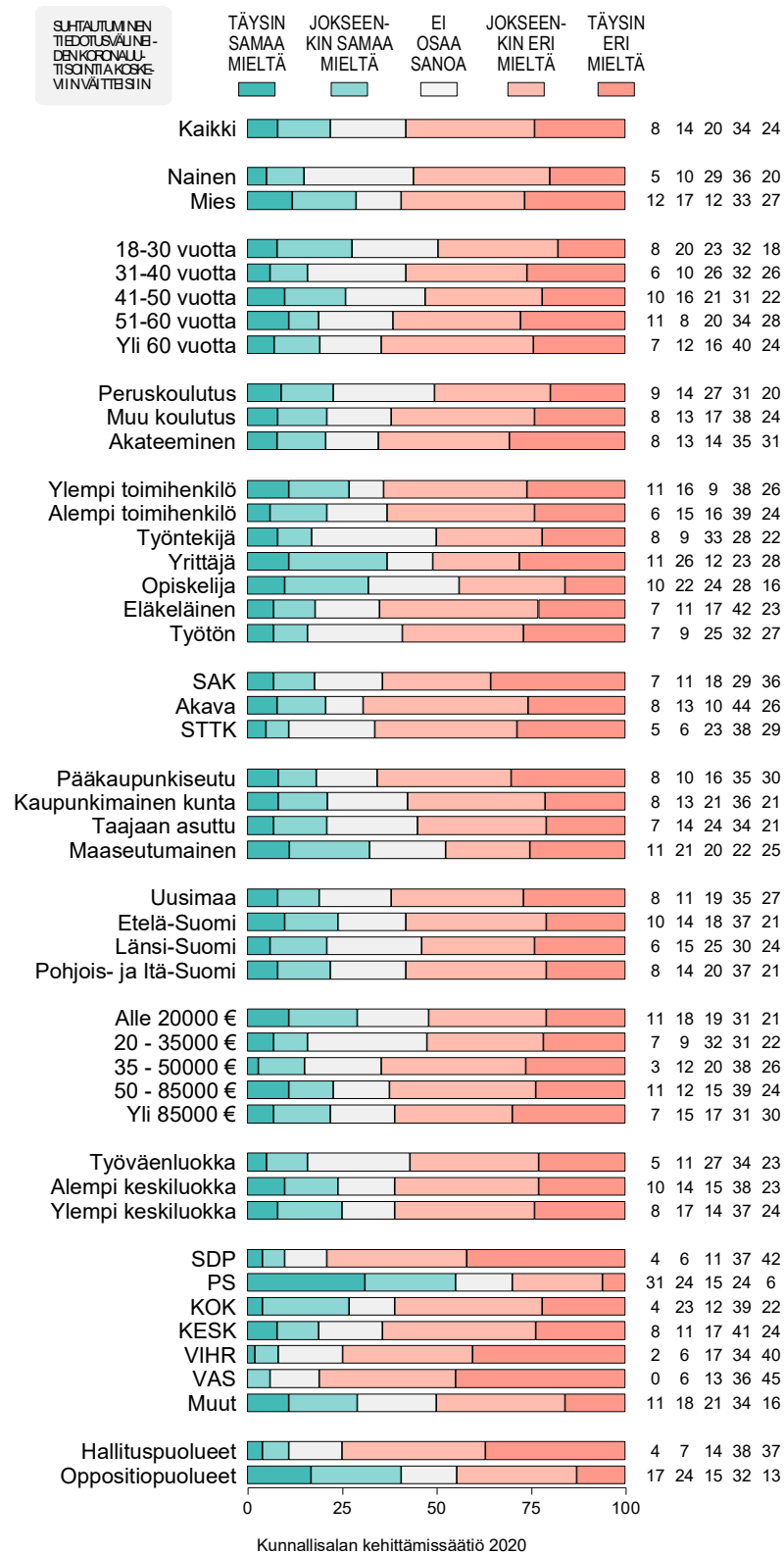
Kuvio 3-8. "Lietsovat perusteettomasti paniikkimielialaa väestön keskuudessa" (%).

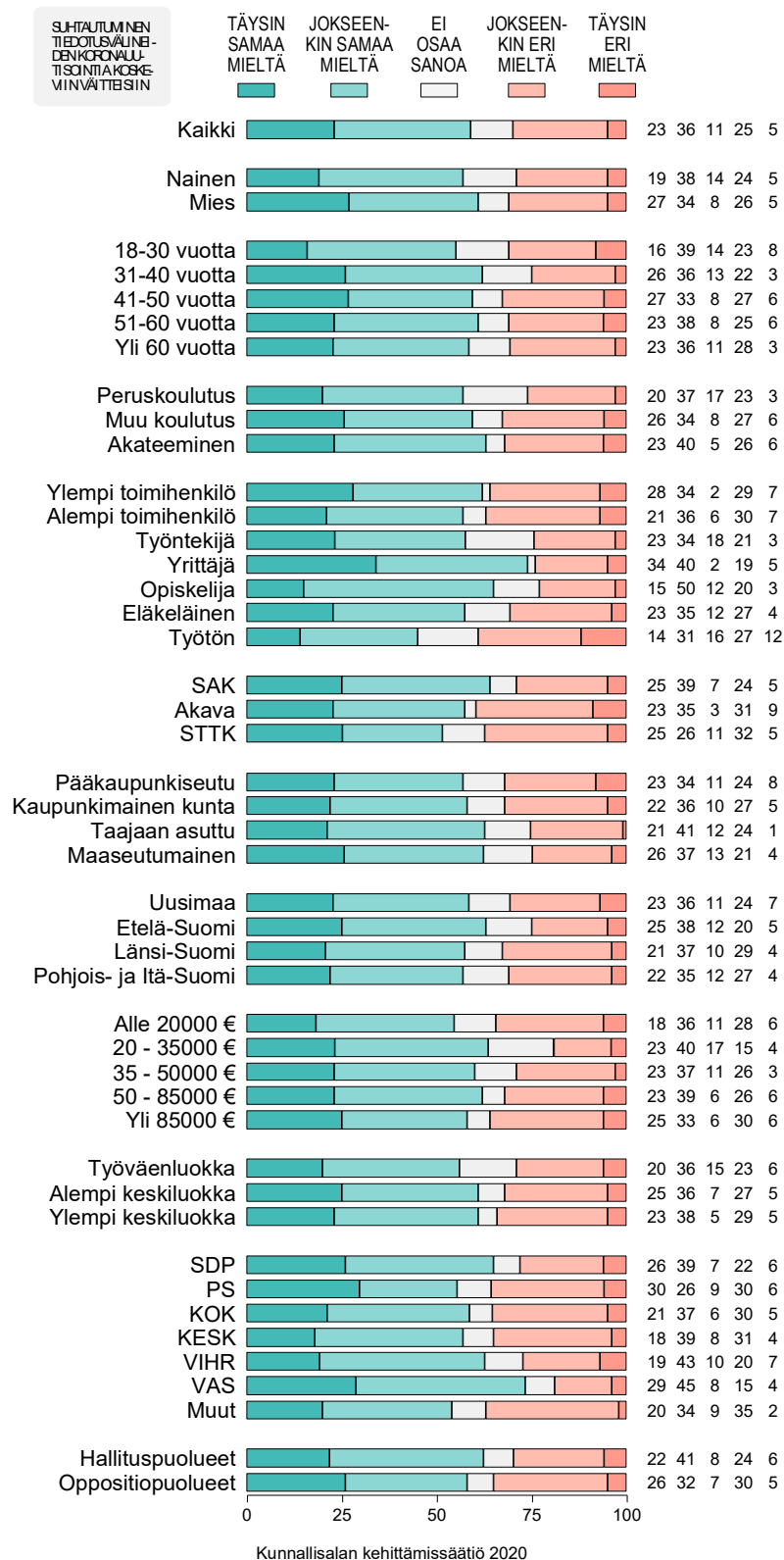
Kuvio 3-9. "Toimivat koronaa koskevissa asioissa vastuuntuntoisesti" (%).

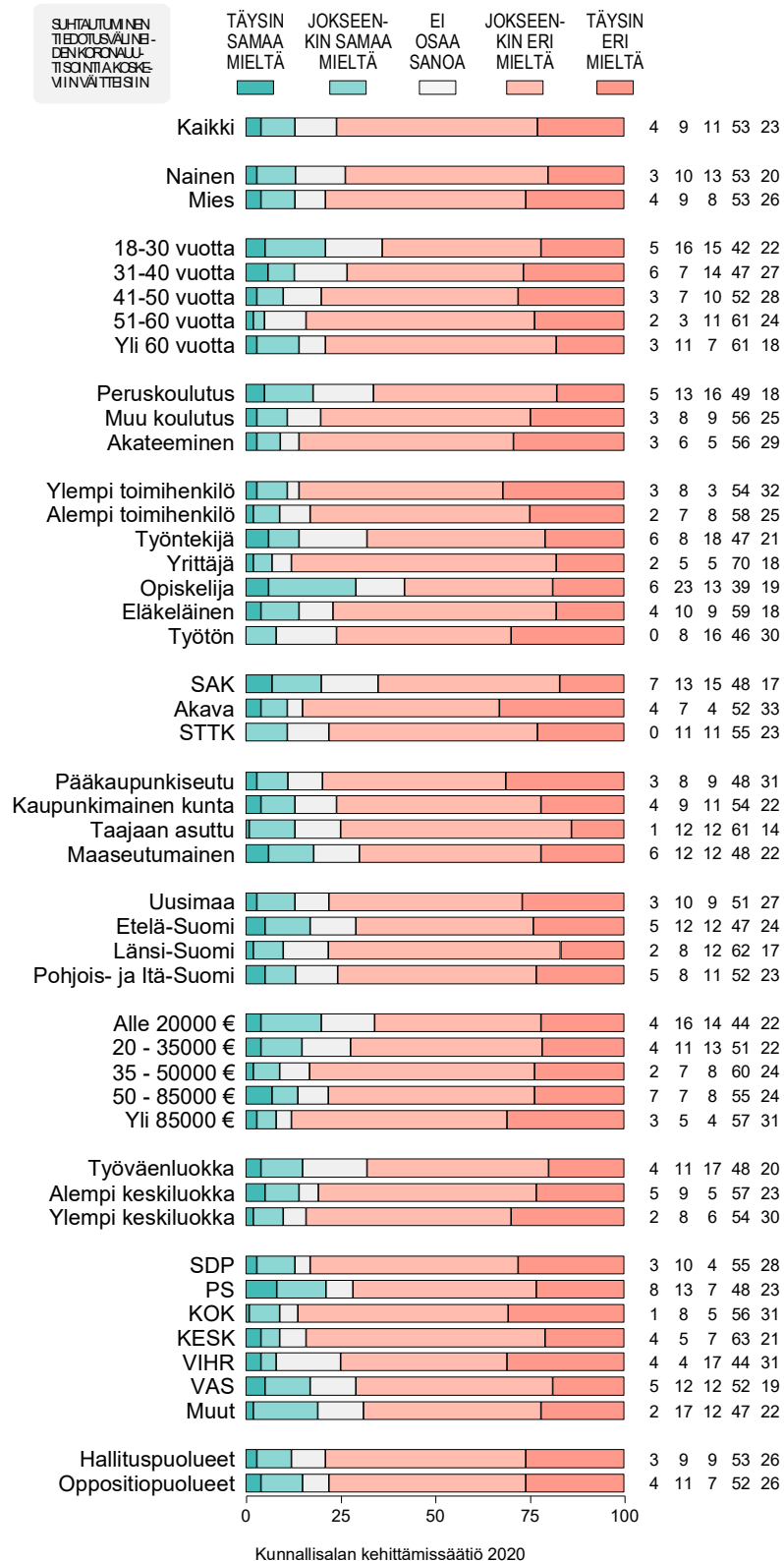
Kuvio 3-10. "Rajoittavat opposition mahdollisuuksia esittää näkemyksiä" (%).

Kuvio 3-11. "Jahtaavat turhan paljon sensaatioita ja puutteita" (%).

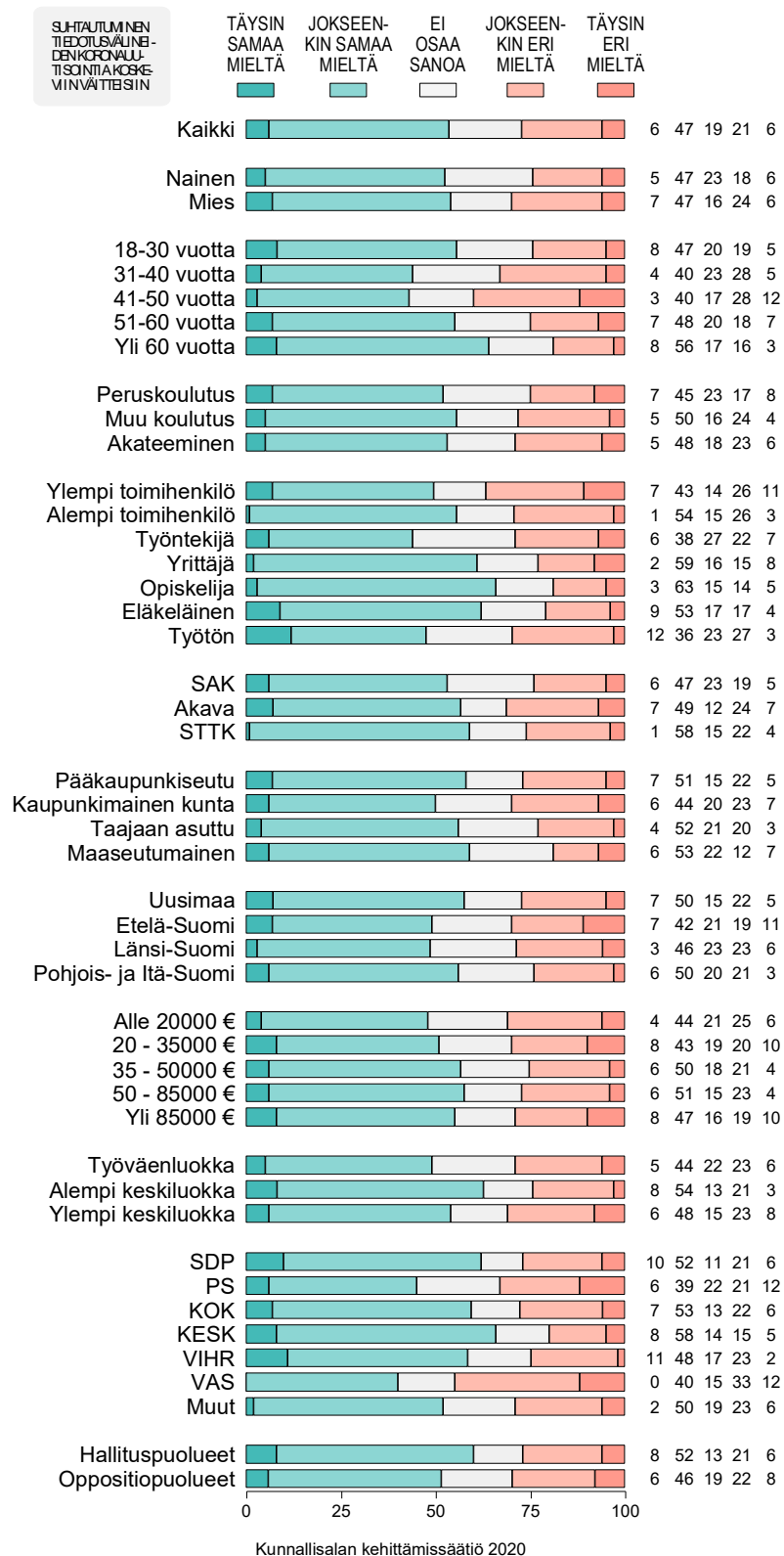

Kuvio 3-12. "Vähättelevät koronan vaarallisuutta ja merkitystä" (%).

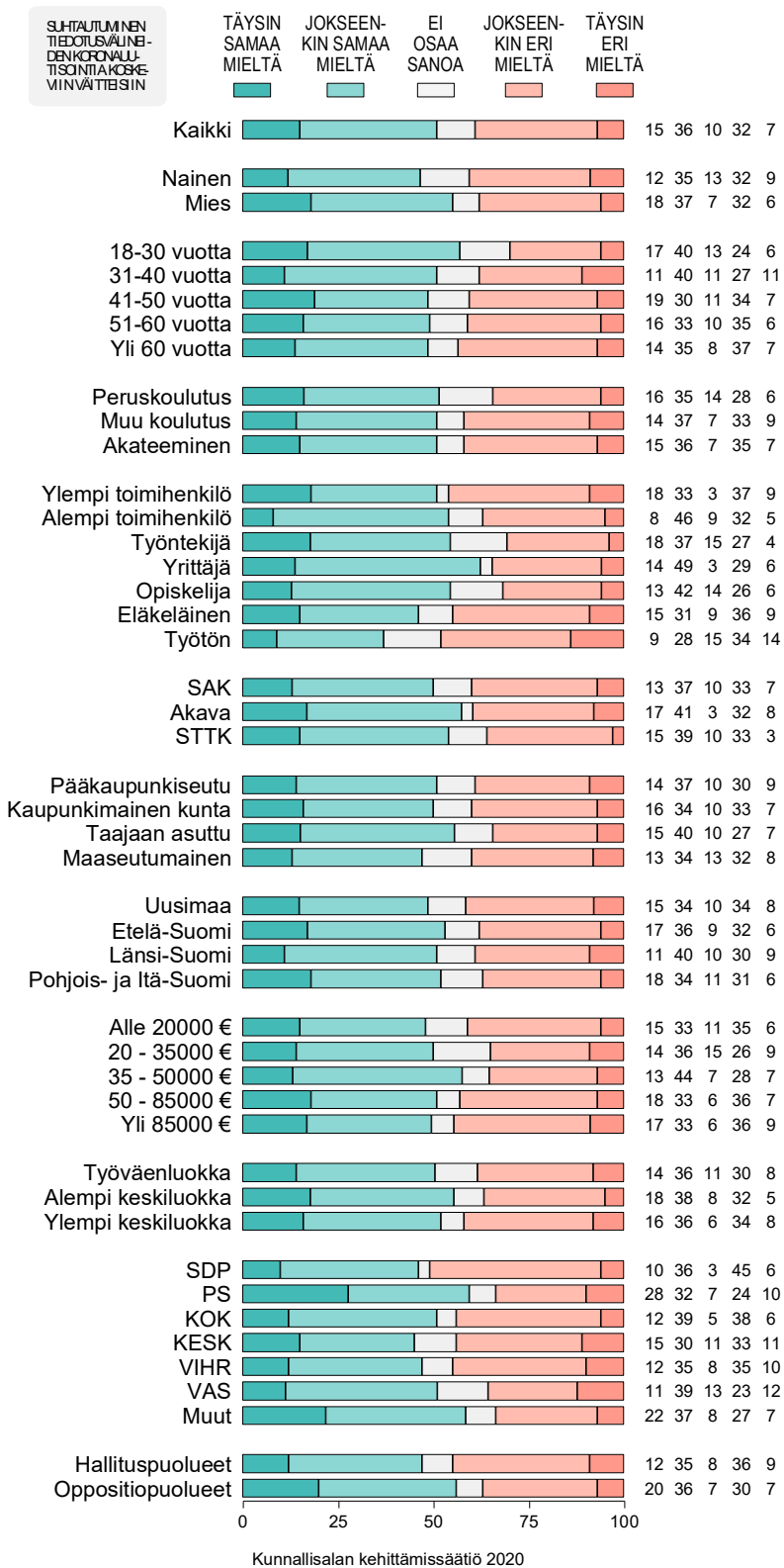

Kuvio 3-13. "Antavat kiitosta ja suitsutusta epidemian hillitsemisessä silloin kun on aihetta" (%).

Kuvio 3-14. "Käsitlevät liiaksi koronaa koskevia asioita verrattuna muihin yhteiskunnan ongelmiin" (%).

Kuvio 3-15. "Paisuttelevat ja liioittelevat koronatautia maassamme" (%).

